

Antopäivä: 12.3.2024	Voimaantulopäivä: 13.3.2024	Voimassa: toistaiseksi
-------------------------	--------------------------------	---------------------------

Säädöserusta
Ilmailulaki (864/2014) 9, 33 ja 57 §

Määräyksen vastaisen toiminnan seuraamuksista säädetään:
Ilmailulaki (864/2014) 14 luku, 175 § ja 178 §
Laki liikenteen palveluista (320/2017) 31 luku

Täytäntöönpantava EU-lainsäädäntö:
-

Muutostiedot:
Tällä määräyksellä kumotaan Liikenne- ja viestintäviraston 12.5.2020 antama ilmoitusmääräys OPS M6-1, Laskuvarjohyppytoiminta (TRAFICOM/543116/03.04.00.00/2019).

Laskuvarjohyppytoiminta

SISÄLTÖ

1	YLEISTÄ	
1.1	Soveltamisala	1
1.2	Määritelmät	2
2.	TEKNISET MÄÄRÄYKSET	2
2.1	Hyväksynät	2
2.2	Vaatimukset kilpailu- ja esittelytoiminnassa	3
2.3	Tarkastukset ja huolto	3
2.4	Varavarjon pakkaus	3
2.5	Korjaaminen ja valmistus	4
3.	TOIMINNALLISET MÄÄRÄYKSET	4
4.	LASKUVARJOHYPPÄÄJÄN, HYPPYKOULUTTAJAN JA LASKUVARJON HUOLTAJAN IKÄÄ, TIETOA, TAITOA JA KOKEMUSTA KOSKEVAT MÄÄRÄYKSET	5
4.1	Laskuvarjohyppääjän, hyppykouluttajan ja laskuvarjon huoltajan kelpoisuusvaatimukset	5
4.2	Hyppypäiväkirja ja koulutustodistukset	5
5	POIKKEUKSET	5

1 YLEISTÄ

1.1 Soveltamisala

1.1.1 Tämä määräys koskee ilma-aluksesta tai laitteesta suoritettavia urheilulaskuvarjohyppyjä sekä kansallisen sääntelyn piiriin kuuluvilla ilma-aluksilla suoritettavaa laskuvarjohyppyihin liittyvää lentotoimintaa Suomen alueella. Määräys ei koske hätätilanteessa suoritettavia laskuvarjohyppyjä eikä sellaisia hyppyjä, jotka suoritetaan muualta kuin ilma-aluksesta tai laitteesta.

1.2 Määritelmät

Tässä ilmailumääräyksessä tarkoitetaan:

EFTA-valtiolla Euroopan talousalueesta tehdyn sopimuksen allekirjoittanutta valtiota

FAI:lla kansainvälistä urheiluilmailujärjestöä (Fédération Aéronautique Internationale - FAI)

kansallisen sääntelyn piiriin kuuluvalla ilma-aluksella sellaista ilma-alusta, joka EASA-perusasetuksen (EU) 2018/1139¹ 2 artiklan tai liitteen I mukaisesti ei ole EU-sääntelyn alainen

koulutustodistuksella kouluttajan antamaa kirjallista todistusta hyväksytysti suoritetusta koulutuksesta tai FAI:n jäsenjärjestön antamaa FAI:n Parachuting Certificate of Proficiencyn tasoa A vastaavaa laskuvarjohyppääjän kelpoisuustodistusta, joka oikeuttaa itsenäiseen hyppäämiseen. Kelpoisuustodistus katsotaan tämän määräyksen tarkoittamaksi koulutustodistukseksi, jos laskuvarjohyppääjä täyttää vaaditut kokemus-, koulutus- ja ikävaatimukset.

laitteella ilmailulain 9 §:n 2 momentissa tarkoitettua laitetta, kuten painopisteohjattua ultrakevyttä lentokonetta

laskuvarjolla ilmailulain 9 §:n 5 momentissa tarkoitettua urheilulaskuvarjoa, joka on putoamisnopeuden hidastamiseen tarkoitettu ilmailuun käytettävä laite. Jos tarkempaa erittelyä ei tarvita, tässä määräyksessä käytetään jäljempänä urheilulaskuvarjosta yleisnimitystä laskuvarjo

laskuvarjohypyillä ilma-aluksesta tai laitteesta tehtyä hyppyä, jolla käytetään laskuvarjoa

laskuvarjohyppykouluttajalla kohdan 4.1.2 vaatimukset täyttävää laskuvarjohyppytoimintaan liittyvän koulutuksen antajaa

laskuvarjohyppylennolla lentoa, jolla ilma-alusta tai laitetta käytetään laskuvarjohyppääjien kuljettamiseen laskuvarjohyppyjä varten

laskuvarjohyppytoiminnalla laskuvarjon käyttämistä ilmailuun laskuvarjohypyssä joko putoamisnopeutta hidastavana laitteena tai vapaasti lentävänä laitteena

laskuvarjon huoltajalla kohdan 4.1.3 vaatimukset täyttävää henkilöä, joka tekee laskuvarjojen tarkastuksia, huoltoja, osia tai osakokonaisuuksia korvaavia osia.

2. TEKNISET MÄÄRÄYKSET

2.1 Hyväksynät

2.1.1 Päävarjo

2.1.1.1 Itsenäisen hyppääjän kelpoisuuteen tähtäävässä koulutuksessa ja tandemhyppyillä käytettävän päävarjotyypin on oltava kyseiseen toimintaan soveltuva ja sillä on oltava käyttöohjekirja.

2.1.1.2 Muilla laskuvarjohypyillä käytettävän päävarjon on oltava rakenteeltaan, materiaaliltaan, valmistustavaltaan ja ominaisuuksiltaan yleisesti käyttöön soveltuva tyyppiä.

---

¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2018/1139, annettu 4 päivänä heinäkuuta 2018, yhteisistä siviili-ilmailua koskevista säännöistä ja Euroopan unionin lentoturvallisuusviraston perustamisesta, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusten (EY) N:o 2111/2005, (EY) N:o 1008/2008, (EU) N:o 996/2010, (EU) N:o 376/2014 ja direktiivien 2014/30/EU ja 2014/53/EU muuttamisesta sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusten (EY) N:o 552/2004, (EY) N:o 216/2008 ja neuvoston asetuksen (ETY) N:o 3922/91 kumoamisesta (EUVL L 212, 22.8.2018, s. 1–122)

2.1.2 Varavarjo ja valjaat

2.1.2.1 Suomessa saa käyttää varavarjo- ja valjastyyppejä, jotka ovat unionin jäsenvaltiossa laillisesti valmistettuja tai markkinoituja tai EFTA-valtiossa valmistettuja, tai unionin jäsenvaltiossa tai EFTA-valtiossa hyväksytyjä.

2.1.2.2 Edellä mainittujen varavarjo- ja valjastyyppeiden lisäksi saa käyttää myös sellaisia varavarjo- tai valjastyyppejä, jotka ovat valmistusmaansa (Euroopan talousalueen ulkopuolisen valtion) toimivaltaisen viranomaisen hyväksymiä ja ETSO C23:n, JTSO C23:n, TSO C23:n tai niitä tekniseltä tasoltaan vastaavien vaatimusten mukaisia.

2.1.3 Varavarjon automaattilaukaisin

2.1.3.1 Suomessa saa käyttää automaattilaukaisintyyppisiä, jotka ovat unionin jäsenvaltiossa laillisesti valmistettuja tai markkinoituja tai EFTA-valtiossa valmistettuja, tai unionin jäsenvaltiossa tai EFTA-valtiossa hyväksytyjä.

2.2 Vaatimukset kilpailu- ja esittelytoiminnassa

Suomessa tapahtuvassa alle 185 päivää kestävässä kilpailu-, esittely- tai muussa niihin verrattavassa ilmailutoiminnassa saa käyttää ulkomaisessa omistuksessa olevaa laskuvarjoa, vaikka sitä ei ole tämän määräyksen mukaisesti hyväksytty käytettäväksi, mikäli tällainen laskuvarjo täyttää laskuvarjon omistajan kotivaltion laskuvarjokalustoa koskevat määräykset.

2.3 Tarkastukset ja huolto

2.3.1 Laskuvarjo ja varavarjon automaattilaukaisin on tarkastettava, huollettava, pakattava ja asennettava valmistajan antamien ohjeiden mukaisesti.

2.3.2 Jos valmistaja ei ole antanut varavarjolle tai valjaille huolto- ja tarkastusohjeita, tarkastusväli ei saa olla yli 24 kuukautta. Kun valmistuspäivämäärästä on kulunut 14 vuotta, tarkastusväli ei saa olla yli 12 kuukautta.

2.3.3 Jos valmistaja ei ole antanut päävarjolle huolto- ja tarkastusohjeita, tarkastusjakso ei saa olla yli 24 kuukautta. Kun valmistuspäivämäärästä on kulunut 14 vuotta, tarkastusjakso ei saa olla yli 12 kuukautta.

2.3.4 Koulutusikässä päävarjon, varavarjon ja valjaiden tarkastusjakso ei saa olla yli 12 kuukautta.

2.3.5 Laskuvarjon omistajan on tehtävä tai teetettävä ne huolto- ja muutostyöt, jotka ovat välttämättömiä varusteiden turvalliselle toiminnalle tai jotka valmistaja määrää tehtäviksi.

2.3.6 Päävarjolla, varavarjolla, valjalla ja varavarjon automaattilaukaisimella on oltava laitekortti, josta ilmenevät välineen tunnistetiedot, tarkastukset, huollot, korjaukset ja varavarjon pakkaamiset.

2.3.7 Laskuvarjon huoltaja saa tehdä laskuvarjon ja automaattilaukaisimen tarkastuksia ja huoltoja saamansa koulutuksen ja kokemuksensa mukaisesti. Hän vastaa toimenpiteiden asianmukaisesta suorittamisesta sekä niiden kirjaamisesta työkirjanpitoonsa. Työkirjanpitoon on kirjattava kaluston tunnistetiedot soveltuvin osin, suoritettu toimenpide, päiväys ja allekirjoitus.

2.4 Varavarjon pakkaus

Laskuvarjon huoltajan on pakattava varavarjo valmistajan antamien ohjeiden ja pakkausjakson mukaisesti. Jos valmistaja ei ole määrittänyt varavarjolle pakkausjaksoa, varavarjon pakkausjakso ei saa olla yli 12 kuukautta.

2.5 Korjaaminen ja valmistus

- 2.5.1 Laskuvarjon huoltaja saa tehdä saamansa koulutuksen ja kokemuksensa mukaisesti laskuvarjon osia tai osakokonaisuuksia korvaavia osia, jos valmistaja ei ole yksilöinyt korvattavaa osaa tai osakokonaisuutta sarja- tai osanumerolla, sekä edellä mainittujen osien tai osakokonaisuuksien korjauksia, joihin ei ole valmistajan ohjeita. Näissä toimenpiteissä on noudatettava yleisesti hyväksytyt ohjeita, kuten "Poynter Parachute Manual" tai "FAA Parachute Rigger Handbook".
- 2.5.2 Suomessa saa valmistaa laskuvarjohyppyihin tarkoitettuja päävarjoja, varavarjoja, valjaita ja automaattilaukaisimia tai niiden yksilöityjä osia Euroopan unionin jäsenvaltioissa yleisesti käytössä olevien teknisten normien mukaisesti.
- 2.5.3 Kaupallisesti valmistettuun laskuvarjoon tai sen osakokonaisuuteen on merkittävä valmistenumero, valmistajan tunniste ja valmistusvuosi. Valmistuksesta on pidettävä kirjanpitoa, josta ilmenevät käytetyt piirustukset, valmistuspäivämäärä ja valmistaja.

3. TOIMINNALLISET MÄÄRÄYKSET

- 3.1 Laskuvarjohypyillä päävarjo on aukaistava siten, että laskuvarjo on täysin avautunut 600 metrin korkeudessa. Tandemhyppyillä päävarjon on oltava täysin avautunut 1200 metrin korkeudessa.
- 3.2 Hyppääjän on uloshyppyhetkellä nähtävä laskeutumisalue tai uloshyppypaikka. Tästä vaatimuksesta voidaan poiketa, jos laskuvarjohyppy suoritetaan kokonaan valvotussa ilmatilassa ja/tai radiovyöhykkeellä (RMZ), pilvikorkeus on vähintään 3000 jalkaa ja ilma-aluksessa on varustus, jolla se voi paikantaa sijaintinsa riittävällä tarkkuudella. Poikkeusta sovellettaessa kaikkien laskuvarjohyppääjien on oltava vähintään itsenäisiä hyppääjiä (kohta 4.1). Muussa G-luokan ilmatilassa kuin radiovyöhykkeellä laskuvarjolla ei saa hypätä pilven läpi.
- 3.3 Laskuvarjohyppyä ei saa suorittaa, jos ilmailuviestiliikenteen perusteella on ilmeistä, että hypyn suorittaminen voisi vaarantaa lentoturvallisuuden.
- 3.4 Laskuvarjohypyillä on noudatettava ilmaliikennepalveluelimen ohjeita ja saatava lennonjohtoelimeltä hyppylupa, jos ilmatilassa edellytetään lennonjohtoselvitystä. Laskuvarjohypyillä on noudatettava ilmaliikennepalveluelimen antamia aika- ja korkeusrajoituksia.
Huom! Ilmaliikennepalveluelimellä tarkoitetaan tässä aluelennonjohtoa, erillistä lähestymislennonjohtoa (ao. lähestymis- ja lähialueet), lähilennonjohtoa (ao. lähialueet) tai AFIS-elintä näiden toiminta-aikoina.
- 3.5 Jos kansallisen sääntelyn piiriin kuuluvaa ilma-alusta käytetään laskuvarjohyppylentoihin ilman matkustamon ovea tai kuomua tai ovi tai kuomu avattuna, tähän on oltava ilma-aluksen valmistajan tai toimivaltaisen ilmailuviranomaisen hyväksyntä. Lentokäsikirjasta, lento-ohjekirjasta tai sen liitteestä on käytävä ilmi hyväksyntä sekä laskuvarjohyppytoimintaan tarvittavat ohjeet. Jos ilma-aluksessa on kiinteä laskuvarjohyppyvarustus, sen on oltava tyyppitodistuksen haltijan tai toimivaltaisen ilmailuviranomaisen hyväksymä.
- 3.6 Laitetta voidaan käyttää laskuvarjohyppylentoihin, jos se on lento-ohjekirjan mukaan mahdollista ja sivullisten turvallisuus ei vaarannu.
- 3.7 Laskuvarjohyppylennoilla ilma-aluksessa tai laitteessa on oltava ohjaajan ja hyppääjien saatavilla väline kiinni jääneen hyppääjän irrottamiseen.

4. LASKUVARJOHYPPÄÄJÄN, HYPPYKOULUTTAJAN JA LASKUVARJON HUOLTAJAN IKÄÄ, TIETOA, TAITOA JA KOKEMUSTA KOSKEVAT MÄÄRÄYKSET

4.1 Laskuvarjohyppääjän, hyppykouluttajan ja laskuvarjon huoltajan kelpoisuusvaatimukset

- 4.1.1 Laskuvarjohyppääjä voi hypätä itsenäisesti, kun hän on hypännyt vähintään 25 itseaukaisuhyppyä ja antanut päävarjon pakkausnäytteen. Laskuvarjohyppääjän on oltava vähintään 15-vuotias. Jos hän on alle 18-vuotias, hänellä on oltava laskuvarjohyppytoimintaan huoltajan kirjallinen lupa.
- 4.1.2 Laskuvarjohyppykoulutusta voi antaa saamansa koulutuksen ja kokemuksensa mukaisesti henkilö, joka on vähintään 18-vuotias, jolla on ollut itsenäiseen hyppäämiseen oikeuttava koulutustodistus yli kaksi vuotta ja jolla on vähintään 200 itseaukaisuhypyn hyppykokemus.
- 4.1.3 Laskuvarjon huoltajan on oltava vähintään 18-vuotias ja hänellä on oltava koulutustodistus tehtävien edellyttämästä koulutuksesta sekä riittävä kokemus.

4.2 Hyppypäiväkirja ja koulutustodistukset

- 4.2.1 Laskuvarjohyppääjän on pidettävä kokemuksensa todentamiseksi henkilökohtaista hyppypäiväkirjaa, josta ilmenevät ainakin laskuvarjohypyn päivämäärä ja juokseva numero, hyppypaikka, hyppykoneen tunnus tai tyyppi, hyppykorkeus, vapaapudotusaika, päävarjon tyyppi, mahdolliset rajoitukset sekä laskuvarjohyppykouluttajalla mahdolliset oppilaspuodotukset. Laskuvarjohyppyoppilaan päiväkirjaan on merkittävä lisäksi avaustapa, koulutushypyn arviointi ja laskuvarjohyppykouluttajan allekirjoitus sekä kokeiden ja näyttöiden suorituspäivämäärät. Nämä vaatimukset eivät koske tandemhyppyoppilasta.
- 4.2.2 Laskuvarjohyppääjän, laskuvarjohyppykouluttajan ja laskuvarjon huoltajan koulutuksesta vastaavan henkilön on annettava oppilaalle hyväksytyn koulutuksen jälkeen koulutustodistus. Todistus on annettava kaikesta annetusta koulutuksesta ja siitä on selvittävä vähintään seuraavat asiat:
- 1) kouluttajan nimi
  - 2) koulutettavan nimi ja syntymäaika
  - 3) koulutuksen sisältö
  - 4) koulutuksen aloitus- ja päättymispäivämäärät
  - 5) kouluttajan allekirjoitus ja päivämäärä.

5 POIKKEUKSET

Liikenne- ja viestintävirasto voi hakemuksesta myöntää erityisistä syistä yksittäisiä määräaikaisia poikkeuksia tämän määräyksen vaatimuksista. Poikkeushakemuksessa on kuvattava, miten määräyksen vaatimuksista halutaan poiketa ja miten vaatimuksista poikkeava järjestely takaa vastaavan turvallisuustason kuin vaatimusten mukainen menettely. Hakemuksessa on esitettävä poikkeavaan järjestelyyn liittyvät riskit ja keinot, joilla riskit hallitaan.

Jarkko Saarimäki
pääjohtaja

Pietari Pentinsaari
ylivohtaja